

Conferentie Boeren bedrijven biodiversiteit

Biodiversiteit in de landbouw

Het gebruik van biodiversiteit in de landbouw neemt meer en meer toe. Het biedt nieuwe kansen voor boeren en tuinders. Slim benutten van de natuur op en in de bodem:

- verbetert de bodemvruchtbaarheid,
- onderdrukt plagen met natuurlijke vijanden en verlaagt het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen,
- helpt om sterkere dieren te fokken en
- betekent ook agrarisch natuurbeheer ter versterking van de landbouw.

Boeren en tuinders gaan er in praktijkprojecten in heel Nederland al mee aan de slag. Biodiversiteit lijkt de sleutel voor een ecologisch en economisch duurzame landbouw.

Praktijkvoorbeeld

Groenblauwe dooradering in de Hoeksche Waard

In de tuinbouw is het een fenomeen: natuurlijke vijanden inzetten om plagen te bestrijden. Maar ook voor de akkerbouw liggen er goede kansen. In de Hoeksche Waard is een groot experiment gestart om bloemrijke buffers langs sloten te leggen en deze nieuwe akkerranden, tezamen met de bermen, dijken en natuurgebieden, zo in te richten dat natuurlijke vijanden er zich in huisvesten. In akkergebieden met een grote variatie aan bloemen en planten in bermen en akkerranden leven meer natuurlijke vijanden en minder plaaginsecten. Er hoeven daarom minder insecticiden gespoten te worden, wat kosten bespaart en bovendien zorgt voor een betere waterkwaliteit.

Inleiding

Het ministerie van VROM organiseert samen met de provincie Zuid-Holland en in samenwerking met het ministerie van LNV op 2 maart een conferentie over het gebruik van biodiversiteit in de landbouw. Doel is om van boeren, intermediairs, belangenorganisaties en onderzoekers gerichte input te krijgen voor uitvoering van het geformuleerde stimuleringsbeleid voor agrobiodiversiteit.

Deze conferentie biedt u als deelnemer de mogelijkheid om:

- kennis te nemen van onderzoeksresultaten en praktijkervaring van onderzoekers, boeren en tuinders,
- mensen te ontmoeten om samen aan de slag te gaan met biodiversiteit in de landbouw,
- in discussie te gaan over de uitvoering van het beleid van rijk, provincie en de sector voor het stimuleren van biodiversiteit in de landbouw en
- minister Veerman en staatssecretaris Van Geel ideeën mee te geven voor de uitvoering van het stimuleringsbeleid voor biodiversiteit in de landbouw, zoals voorstellen voor nieuwe pilotprojecten.

Kortom: wilt u actief aan de slag gaan met biodiversiteit, dan mag u deze dag niet missen!

Voor wie

De conferentie is een aanrader voor iedereen die werkzaam is in de agrarische sector of die vanuit beleid hierbij betrokken is en zich wil inzetten voor biodiversiteit. Met name bestemd voor:

- agrariërs
- landbouworganisaties
- agrarische kennisinstituten en landbouwadviesbureaus
- de toeleverende en verwerkende industrie
- agrarische natuurverenigingen en milieucoöperaties
- financiële instellingen
- landbouwopleidingen
- overheden (departementen, provincies, waterschappen, recreatieschappen)

Datum en locatie

Woensdag 2 maart 2005 in het Provinciehuis Zuid-Holland te Den Haag

Programma

09:45 Ontvangst en koffie

10:00 Opening

- Welkom
- Opzet conferentie

10:05 Welkomstwoord provincie Zuid-Holland

- Belang biodiversiteit in de landbouw
- Ervaringen in de provincie
L.E. van der Sar, gedeputeerde Zuid-Holland

10:20 Stimuleringsbeleid voor biodiversiteit in de landbouw

- Beleidsbrief "Biodiversiteit in de Landbouw"
- Kennis ontwikkelen en verspreiden
- Pilotprojecten
- Belemmeringen wegnemen
drs. P.L.B.A. van Geel, staatssecretaris van VROM

10:40 Kansen voor het gebruik van functionele biodiversiteit in de landbouw

- Biologische mechanismen waar boeren en tuinders gebruik van kunnen maken
- Tools die ontwikkeld zijn voor de praktijk
- Nieuwe manier van kijken

11:00 Diverse workshops met praktijkvoorbeelden

- A. Natuurlijke bodemvruchtbaarheid
- B. Natuurlijke plaagonderdrukking
- C. Genetische variatie bij dieren
- D. Kansen voor agrarisch natuurbeheer

12:30 Lunch, informatiemarkt, open podium

13:50 Tweede ronde workshops

15:00 Verslag uit de workshops

15:10 Slotwoord: En nu aan de slag!

- Duurzame landbouw
- Stimulering bedrijven
- Reactie op stellingen uit workshops
dr. C.P. Veerman, minister Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

15:30 Einde van de conferentie en borrel

Workshops

A. Natuurlijke bodemvruchtbaarheid

De structuur en het bodemleven bepalen de vruchtbaarheid van de grond, maar hebben ook invloed op de gevoeligheid van gewassen voor ziekten en plagen. Het verbeteren van de bodemvruchtbaarheid vraagt vakmanschap. Het gebruik van zware machines, de grondbewerking, de bemesting en de aanvoer van organische stof en de keuze voor gewasrotaties moeten op elkaar worden afgestemd.

In praktijkprojecten zijn veehouders en akkerbouwers aan het werk om het management voor bodemvruchtbaarheid te optimaliseren. Wat zijn de nieuwste inzichten? Hoe kan deze kennis binnen de sector worden verspreid? En met welke vragen moet het onderzoek aan de slag? En levert het overheidsbeleid belemmeringen op?

B. Natuurlijke plaagondrukking

Er is een groot aantal mogelijkheden om de natuur te helpen bij het onderdrukken van ziekten en plagen. Voorbeelden zijn:

- planten veredelen die tegen een stootje kunnen,
- akkerranden inrichten om natuurlijke vijanden te huisvesten,
- het telen van verschillende gewassen door elkaar heen, om de ziektedruk te beperken.

Zowel agrariërs als onderzoekers hebben veel nieuwe ideeën om hiermee aan de slag te gaan. Hoe kan de kennis uit de praktijk gekoppeld worden aan het onderzoek? En op welke manieren kunnen nieuwe strategieën bruikbaar gemaakt worden voor de boerenpraktijk? Moeten agrariërs meer risico durven nemen? En hoe kunnen agrariërs leren van elkaar?

C. Genetische variatie bij dieren

Het behoud van genetische variatie binnen landbouwhuisdieren biedt voordelen op de korte en lange termijn. Op de korte termijn kunnen rassen gekruist worden. Dit zorgt voor sterkere dieren. Maar behoud van genetische variatie is ook op de lange termijn noodzakelijk om in te kunnen spelen op veranderende omstandigheden. Hoe kunnen veehouders gebruik maken van genetische variatie? En hoe kan genetische variatie in stand gehouden worden? Is het belangrijk om zeldzame rassen in stand te houden? Of moet met één ras in meerdere richtingen worden gefokt? Welke milieuwinst valt hiermee te behalen? Hoe kunnen boeren dit gezamenlijk oppakken?

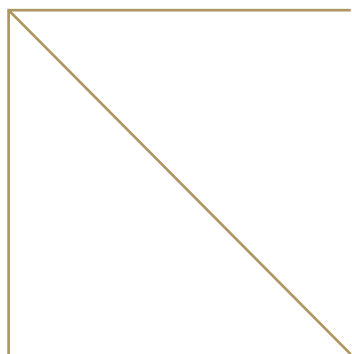
D. Kansen voor agrarisch natuurbeheer

Zonder de landbouw en agrarisch natuurbeheer zullen een groot aantal soorten planten en dieren uit Nederland verdwijnen. Weide- en akkervogels en akkerkruiden komen hoofdzakelijk voor in landbouwgebieden. Circa éénderde van alle Europese broedvogels zijn voor overleving afhankelijk van agro-ecosystemen. Maar biodiversiteit biedt ook nieuwe kansen aan de landbouw. Bloemrijke slootkanten kunnen natuurlijke vijanden huisvesten. En het gebruik van oude veerassen levert mogelijkheden op om de genetische variatie in stand te houden. Op welke manier kan agrarisch natuurbeheer aan functionele agrobiodiversiteit gekoppeld worden? Zijn er uitsluitend kansen of ook bedreigingen? Biedt dit mogelijkheden om agrariërs nog enthousiaster te krijgen voor agrarisch natuurbeheer? Kortom, kunnen we agrarische natuurbeheer inrichten in dienst van de landbouw?

Praktijkvoorbeeld Testkit Bodemkwaliteit

Grond is het kapitaal van boeren en tuinders. Een gezonde en vruchtbare bodem is cruciaal voor een goede oogst. Het Louis Bolk Instituut, CLM en NMI hebben een testkit ontwikkeld waarmee boeren en tuinders de bodemkwaliteit snel zelf in kunnen schatten. De testkit biedt de praktijk handvatten hoe met bemesting, gewasrotaties en managementmaatregelen de bodemkwaliteit te verbeteren is.

Informatiemarkt

Op de conferentie is tijdens de uitgebreide lunchpauze en bij de borrel ruimte gereserveerd voor een informatiemarkt: u kunt al uw relevante projecten, ideeën, methoden en praktijkvoorbeelden op het gebied van agrobiodiversiteit presenteren. Verschillende manieren zijn mogelijk: via een aparte stand, door middel van het neerleggen van brochures en rapporten en via een open podium, waarbij elke spreker 10 minuten de tijd krijgt.

Indien u interesse heeft om deel te nemen aan de informatiemarkt of het open podium dient u contact op te nemen met Renate van den Berge van Geoplan (020-6716121). Gezien de beperkte beschikbaarheid van tijd en ruimte is het verstandig tijdig contact met haar op te nemen.

Logistieke aspecten

Wij willen u vragen snel te reageren, zodat we weten op hoeveel deelnemers we kunnen rekenen. Omdat het aantal plaatsen beperkt is, gaat inschrijving op volgorde van aanmelding. U kunt zich aanmelden via post, fax, mail en internet. Na aanmelding ontvangt u een bevestiging van inschrijving met routebeschrijving. Aan de deelname zijn **geen kosten** verbonden.

De conferentie wordt georganiseerd door Geoplan in opdracht van het ministerie van VROM. Voor vragen kunt u contact opnemen met Geoplan, Rijswijkstraat 175, 1062 EV Amsterdam. Telefoon 020 - 6 71 61 21, fax 020 - 6 64 63 06.

E-mail: geoplan@geoplan.nl. Internet: www.geoplan.nl.
Via de VROM-website: www.vrom.nl/biodiversiteit

Aanmeldingsformulier

Ik meld mij aan voor de conferentie Boeren bedrijven biodiversiteit op woensdag 2 maart 2005.

Naam:	Voorletters en titelatuur:	M/V
Naam werkgever:	Functie:	
Directie/ dienst:	Afdeling:	
Postadres:	Postcode:	Plaats:
Tel.:	Fax:	E-mail:

U dient zich voor twee workshops op te geven. Hieronder kunt u uw voorkeur aangeven.

Keuze workshops:

- A. Natuurlijke bodemvruchtbaarheid
- B. Natuurlijke plaagonderdrukking
- C. Genetische variatie bij dieren
- D. Kansen voor agrarisch natuurbeheer

1e voorkeur

2e voorkeur

reserve

Dit formulier sturen aan:

Geoplan, Rijswijkstraat 175, 1062 EV Amsterdam. Tel. 020 - 6716121. Fax 020 - 6646306. E-mail geoplan@geoplan.nl
Of aanmelding via de Geoplan website: www.geoplan.nl onder het kopje 'congressen' of via www.vrom.nl/biodiversiteit

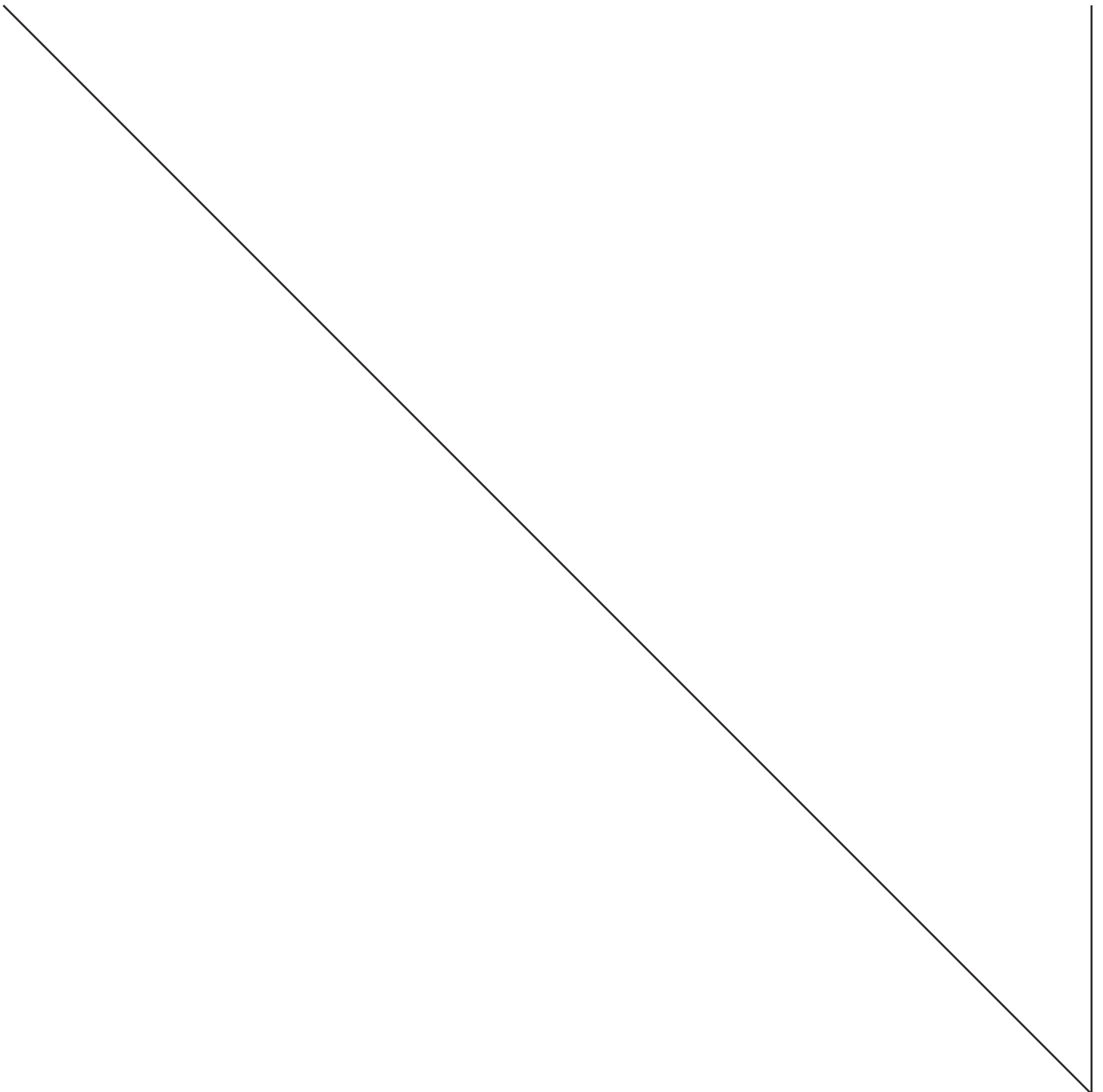

Dit is een publicatie van: **Ministerie van VROM** en de provincie Zuid-Holland, in samenwerking met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
→ Rijnstraat 8 → 2515 XP Den Haag → www.vrom.nl

Ministerie van VROM →

staat voor ruimte, wonen, milieu en rijksgebouwen. Beleid maken, uitvoeren en handhaven.

Nederland is klein. Denk groot.

Conferentie Boeren bedrijven biodiversiteit

Kennisuitwisseling over biodiversiteit
in de landbouw

